

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה יב.

עין משפט נר מצוה

ב א ב מ"י פ"ג מהל'
עבודת כוכבים הלכה ז
סמך לאהין ט טושי"ע י"ד
סמך ק"ק ספיקי ז'
ב א ג מ"י שם הלכה ח
טור ש"ע שם ס"א:
בב ד מ"י פ"ה מהל'
זולת ושומרת נפש
הלכה ו סמך עין עט
טושי"ע י"ד סמך קטו
ספיקי ה' בהג"ה וטושי"ע
ח"מ סמך תכ ספיקי ט:
בב ה מ"י פ"ב מהל'
שבת הלכה כ סמך
לאהין סה טור ושי"ע א"ח
סמך ש"א ספיקי סז:
בב ו מ"י פ"ג מהלכות
עבודת כוכבים הל' ז'
סמך לאהין י"ט טור ושי"ע
י"ד ס"י ק"ק ס"ב:
ב א ג מ"י שם הלכה ח
בהג"ה:

דלמא מהדר ישראל אפיה. וא"ת מאי שנה משאר איסורים
דעלמא דשריא ביוזא ונכנס וי"ל דהא דשרינן בעלמא
יוזא ונכנס היינו היכא דנתפס כנגד אס מנאזו ישראל וצבע ליה
לדינא אכל הכא יכול למחוז הכף של נבלה בקדריה ויאמר להגיס את
תבשילך נתכוונתי שלא יקדיח אי נמי
הכא מיירי תבשיל אכסנאי דלא
מרתת מינייה ולרצא איכא למימר
דשרי יוזא ונכנס אפי' מבכסנאי
ומשום הכי לא מייתי רצא מבכסר
נבלה לדמי עבודת כוכבים ביד עובד
כוכבים דהתם עובד כוכבים מרתת
לגמא חזי ליה ומצטע ליה צדיקא:
ישרי עובד בוכבים נביאה בקדיר'.
פירש ר"י שדי צטר כחושה
שלו ושקיל צטר שמינה כדי להרוח
אכל צחוס כדי להכשיל את ישראל לא
חישינן אפילו הולך למחוק ורצאה
מדלקמן צפרק שני (דף סד:): גבי
היא ארצא דמורייסא דלא חייש
למעורבת חמרא כיון דקיימתא
דמורייסא נלומא פי' צוחא וקיימתא
דחמרא צארבעה לומי פירוט צארבע
זווי ומחא עטמא צעקנין צלל יוס
קדירות שללו לשפחותיני עבודת
כוכבים ולא חיישינן לגמא הטילה
איסור צמוכו: **דבוותה** ה"ג לא
חשו חכמים דמי עבודת כוכבים
ביד עובד בוכבים. פירש הקונטרס
דנימא דמיס הללו שהוא לוקח מהן
צטר זו של בני תוכה הן וכבר היו
נקרבים לעבודת כוכבים ואסורין
מדאורייתא דכמי לא ידען צידך
מאומה משמע דלא ציי נמי אס הוי
ידעינן צודאי שהם של עבודת כוכבים
אסורין ושאינו הכא משום דלא חשו
ולרצא אפי' למיחש חיישינן ואסור
וקשיא דלקמן דפ"צ (דף סד: ושם ד"ה
מסתברא) קאלמא דרבי יצבי וקמיצעיאל
לסו דמי עבודת כוכבים ביד עובד
כוכבים אסורין או מותרין ומסיק רב
נחמן דמותרין ומייתי רצאה ממתימתין
עובד כוכבים שהיא נושה צו ישראל
מנה ומכר עבודת כוכבים והציל לו
המעות מותרים ושמא משום הכך
קשיא פ"ה דמי עבודת כוכבים
שנקרבים היו לעבודת כוכבים ולא
דמי דהיא דפ"צ (לקמן סד:). דשרי חליפי עבודת
כוכבים וחליפי עבודת כוכבים אינם
אסורים אללא כשהחליפם ישראל אכל
כשהחליפם עובד כוכבים מותרין
מיהו קשיא דאפי' הוו נקרבינן לעבודת

שפיתת קדריה כשמינין אותה אכל האור על גבי כירה קרי שפיתת
לשון שפות הסיר (יחזקאל סד): ולא חשו חכמים. אע"פ שסמך
איסור אכל היתר מאד. הכא נמי אע"פ שצני העיר האסורין סמוכין
לצני חוזה לה שאין להם עבודת כוכבים היום לא חשו: מאי לא חשו.

ששפתו שתי קדירות על גבי כירה אחת ולא
חשו להם חכמים מאי לא חשו להם חכמים
אמר אבוי משום בשר נבילה לא אמרינן
דלמא מהדר אפיה ישראל לאהוריה ושדי
עובד בוכבים נבילה בקדירה דבוותה ה"ג
לא חשו להם חכמים משום דמי עבודת
כוכבים רבא אמר מאי לא חשו להם חכמים
משום בישולי עובדי בוכבים דבוותה ה"ג לא
חשו להם חכמים משום יום אידם רבה בר
עולא אמר לא חשו להם חכמים משום
צינורא דבוותה ה"ג לא חשו להם חכמים
משום לפני אידיהן: מהו לילך לשם וכו':
ת"ר עיר שיש בה עבודת כוכבים אסור
ליכנס לתוכה ולא מתוכה לעיר אחרת דברי
רבי מאיר והכ"א כל זמן שהדרך מיוחדת
לאותו מקום אסור אין הדרך מיוחדת לאותו
מקום מותר אי"ש בלו קוץ בפני עבודת
כוכבים לא ישחה ויטלנה מפני שגראה
כמשתחווה לעבודת כוכבים ואם אינו נראה
מותר ^אבתפירו לו מעותיו בפני עבודת
כוכבים לא ישחה ויטלם מפני שגראה
כמשתחווה לעבודת כוכבים ואם אינו נראה
מותר מעיין המושך לפני עבודת כוכבים לא
ישחה וישתה מפני שגראה כמשתחווה
לעבודת כוכבים ואם אינו נראה מותר
פרצופות המקלחין מים לכרכין לא יניח
פיו על פיהם וישתה מפני שגראה כמשגשק
לעבודת כוכבים כיוצא בו ילא יניח פיו על
סילון וישתה מפני הסכנה מאי אינו נראה
איולימא דלא מתחזי והאמר רב יהודה אמר
רב ^בהכל מקום שאסרו חכמים מפני מראית
העין אפילו בחדרי חדרים אסור אלא אימא
יאם אינו נראה כמשתחווה לעבודת כוכבים
מותר וצריכא דאי תנא קוץ משום דאפשר
למיוזל קמיה ומשקליה אבל מעות דלא
אפשר אימא לא ואי תנא מעות דממונא
אבל קוץ דצערא אימא לא ואי תנא הני
תרתי משום דליכא סכנה אבל מעיין דאימא
סכנה דאי לא שתי מייית אימא לא צריכא
פרצופות

א) [ומספתא פ"ו ה"ג],
ב) שבת סד: קמו: צילע ט"ה,
ג) צ"ל חמה, ד' לפי גי'
רש"א ה"ה וי"ל דהלכתא
כבר מדפרידן הכא והא ארי'
א"ה

גלוין הש"ם
גמ' אילימא דלא מתחזי.
עין ירושלמי פ"ט דנבלת
על משנה ב:
הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה הכא
נמי וכו' להם צהמה
מפני שמיס וכו' היום
לעבודת כוכבי ואסורין
מדאורייתא כ"ל וימת
והוא נמחק: ב) ד"ה
רצא וכו' ומיסתפי:
ג) בא"ד ישראל על
העובד כוכבים:

לעזי רש"י
שנושא"ה. עולקה.

מוסף רש"י
כל מקום שאסרו
חכמים מפני מראית
העין. שלא יתחזיקו
צאיסור (שבת סד:).

רבינו חננאל

עטלוזה של עזה מה
היא כלו עזה מותרת או
אסורה אמר ליה לא הלכת
לצור מייק רצאה ישראל
ועובד כוכבים ששפתו
שתי קדירות ע"ג כירה
אחת ואמר חכמים כי
עבודת ישראל מותרת ולא
חשו לה כלום. מאי לא
חשו לה משום בשר
נבילה ולא אמרי' דלמא
אהר אפיה ישראל ושרא
ליה עובד כוכבים בשר
נבילה בקדירה דבוותה
הכא נמי לא חשו לה
חכמים בדמים הנמצאים
ביד בני עזה משום דמי
עבודת כוכבים ביד עובד
כוכבים ולא אמרי' דלמא
כן עטלוזה היבטוה ליה
ולמה דימה לו הדבר
לצור שכן היו דירחם
ישראל ועובד כוכבים
והיו מבשילין יחדו. רב
אמר לא חשו להן
חכמים משום בישולי
עובדי כוכבים דבוותה
הכא לא חשו להן משום
יום אידם כלומר כש
שכל אחד ואחד מבשל
קדירותו כן כל אחד מקום
שיש בו עבודת כוכבים
הוא יום אידו: רבה
בר עולא אמר לא חשו
להם חכמים משום צינורא
פי' שבא ניתוה צינורא
מפי העובד כוכבים
ונפלה בקדירה של ישראל
דבוותה הכא נמי לא
חשו להן חכמים משום
לפני אידיהן הואיל ואין
העבודת כוכבים עצמה
בתוך עזה אבל ביום
אידם עצמו אסורה אפילו
עזה: פ"ב מהו לילך
לשם פי' שלא לשם משא
ומתן אלא (לע"ז) ולפברין
מתוכו למקום אחר בזמן
שהדרין מיוחדת לאותו
מקום אסור. אבל אם
מן הדרך ההוא הוא
הולך גם למקום אחר
מותר כו'. ת"ר יש
לו קוץ בפני עבודת
כוכבים לא ישחה ויטלנו
מפני שגראה כמשתחווה
לעבודת כוכבים ואם
אינו נראה כמשתחווה
מותר וכן אם נתפזרו
לו מעות בפני עבודת
כוכבים לא ישחו ויטלם
מפני שגראה כמשתחווה
לעבודת כוכבים ואם
אינו נראה כמשתחווה
מותר. מעיין המושך
מים בפני עבודת כוכבים
לא ישחה ויטלנה מפני
שגראה כמשתחווה
לעבודת כוכבים וצריכין דאי תנא
קוץ וכו' ופשוטה

כוכבים אינם אסורין דצענין עבודה שנושית כעין פנים כדאמרינן
לקמן פרק רבי שמעאל (דף נא:). ורק מקל לפנייה חייב משום דררכה
בכך והמקל אינו נאסר דצענין תקרובת כעין פנים וליכא יוש
פירושים אחרים שהג"י רש"י דאצי לא ס"ל הכך מנתי' דלקמן פרק
צתרא (דף סד:). ודוחק הוא לומר דאצי ורצא ורצא בר עולא
לא שמיע להו ועוד קשיא מפ"צ אהיה דפרק אין מעמידין (לקמן
דף נב:). גבי והולכין לתרפות מ"ר ישראל שהוכך ליריד של עובדי
כוכבים וכו' עובד כוכבים שהולך ליריד צין בהליכה צין צחורה
מעותיו מותרין דלמרינן אימור חמרא צין גלימא צין משמע היא
עבודת כוכבים צין אסור אלמא חליפי עבודת כוכבים אסורין פי'
ר"ת דהיא דפ"צ (לקמן סד:). דשרי חליפי עבודת כוכבים היינו בעובד
כוכבים שפורע חובו מדמי עבודת כוכבים שמכר דהאי דלמרא דעבודת
כוכבים תופסת דמיה היינו מוהיית חרס כמוהו והיינו דוקא כשהחליפה
ישראל אכל כשהחליפה עובד כוכבים לא שייך אכל הכא וצפרק אין
מעעדינן (לקמן דף נב:). מיירי שהעובד כוכבים מקצה הדמים ללורך
עבודת כוכבים אחרת ולכן אסורין הדמים וא"ת דאצי קאלמא הכא
דלא חשו לצני חוזה לה משום דמי עבודת כוכבים הא לצני תוכה
אסור חשוד דמי עבודת כוכבים ומ"ש מדלקמן פרק אין מעמידין
מותר אף לידועים שהם בני תוכה ואומר ר"י דהכא מיירי ציריד
שהוא קצוע לקנות שמישי עבודת כוכבים ולכריה הלכך לצני תוכה אסור
דאיכא למיחש לדמי עבודת כוכבים אכל התם מיירי ציריד
שאינו קצוע לכך ולפיכך יש לתלות צאימא גלימא צין ורצא פליג ואמר אי
הוא חדא דלא שכיח ועוד דאי נמי שכיח צניל צרובא ה"ג לא חשו
לאיסור חוזה לה של בני עזה ואע"פ שסמוכה לה ממש: כל היכא
דמי שיש בה עבודת כוכבים משמע שהיום עובדין ליראה שלהם:
אסור לניכנס לתוכה. משום חשד דלמרי יהיו נמי אזיל למפתל: יש
לו קוץ. נתחב לו קוץ צרגלו: ואם אינו נראה. מפרש לקמן:
פרצופות המקלחין מים. פרצופות אדם חלולין ונכנס סילון מים
לאחוריהם לתוכן ויואלין דרך פיהם: צנרכים. דרך יושני כרכים
להתנהג צגדולה לכא נקט כרכים: ע"ג סילון. אינור מכוזר
בקרקה: מפני סכנה. שלא יבלע עולקה שגשוא"ה צלע"ו: איולימא
דלא מיסתזי. שאין אדם רואהו: כל מקום שאסרו חכמים.
דבר המותר ואסרוהו מפני מראית העין שהרואהו חושדו צצבר
עצירה: אפילו צחדרי חדרים אסור. צמקום שאין אדם רואה
אסוריו: ואם אינו נראה כמשחווה. שפונה אחריו או צידו
ללד עבודת כוכבים: למיוזל קמיה. עד שיעבור מנגד עבודת
כוכבים: אכל מעיין דאיכא סכנה דאי לא שתי מייית. צצמא:
פרצופות

א) דפסקין צאימר חמרא צין גלימא צין וה"ג נאמר הכי ויהא
שהוא קצוע לקנות שמישי עבודת כוכבים ולכריה הלכך לצני תוכה אסור
דאיכא למיחש לדמי עבודת כוכבים אכל התם מיירי ציריד
שאינו קצוע לכך ולפיכך יש לתלות צאימא גלימא צין ורצא פליג ואמר אי
הוא חדא דלא שכיח ועוד דאי נמי שכיח צניל צרובא ה"ג לא חשו
לאיסור חוזה לה של בני עזה ואע"פ שסמוכה לה ממש: כל היכא
דמי שיש בה עבודת כוכבים משמע שהיום עובדין ליראה שלהם:
אסור לניכנס לתוכה. משום חשד דלמרי יהיו נמי אזיל למפתל: יש
לו קוץ. נתחב לו קוץ צרגלו: ואם אינו נראה. מפרש לקמן:
פרצופות המקלחין מים. פרצופות אדם חלולין ונכנס סילון מים
לאחוריהם לתוכן ויואלין דרך פיהם: צנרכים. דרך יושני כרכים
להתנהג צגדולה לכא נקט כרכים: ע"ג סילון. אינור מכוזר
בקרקה: מפני סכנה. שלא יבלע עולקה שגשוא"ה צלע"ו: איולימא
דלא מיסתזי. שאין אדם רואהו: כל מקום שאסרו חכמים.
דבר המותר ואסרוהו מפני מראית העין שהרואהו חושדו צצבר
עצירה: אפילו צחדרי חדרים אסור. צמקום שאין אדם רואה
אסוריו: ואם אינו נראה כמשחווה. שפונה אחריו או צידו
ללד עבודת כוכבים: למיוזל קמיה. עד שיעבור מנגד עבודת
כוכבים: אכל מעיין דאיכא סכנה דאי לא שתי מייית. צצמא:
פרצופות
א) דפסקין צאימר חמרא צין גלימא צין וה"ג נאמר הכי ויהא
שהוא קצוע לקנות שמישי עבודת כוכבים ולכריה הלכך לצני תוכה אסור
דאיכא למיחש לדמי עבודת כוכבים אכל התם מיירי ציריד
שאינו קצוע לכך ולפיכך יש לתלות צאימא גלימא צין ורצא פליג ואמר אי
הוא חדא דלא שכיח ועוד דאי נמי שכיח צניל צרובא ה"ג לא חשו
לאיסור חוזה לה של בני עזה ואע"פ שסמוכה לה ממש: כל היכא
דמי שיש בה עבודת כוכבים משמע שהיום עובדין ליראה שלהם:
אסור לניכנס לתוכה. משום חשד דלמרי יהיו נמי אזיל למפתל: יש
לו קוץ. נתחב לו קוץ צרגלו: ואם אינו נראה. מפרש לקמן:
פרצופות המקלחין מים. פרצופות אדם חלולין ונכנס סילון מים
לאחוריהם לתוכן ויואלין דרך פיהם: צנרכים. דרך יושני כרכים
להתנהג צגדולה לכא נקט כרכים: ע"ג סילון. אינור מכוזר
בקרקה: מפני סכנה. שלא יבלע עולקה שגשוא"ה צלע"ו: איולימא
דלא מיסתזי. שאין אדם רואהו: כל מקום שאסרו חכמים.
דבר המותר ואסרוהו מפני מראית העין שהרואהו חושדו צצבר
עצירה: אפילו צחדרי חדרים אסור. צמקום שאין אדם רואה
אסוריו: ואם אינו נראה כמשחווה. שפונה אחריו או צידו
ללד עבודת כוכבים: למיוזל קמיה. עד שיעבור מנגד עבודת
כוכבים: אכל מעיין דאיכא סכנה דאי לא שתי מייית. צצמא:
פרצופות

(ס) דפסקין צאימר חמרא צין גלימא צין וה"ג נאמר הכי ויהא
שהוא קצוע לקנות שמישי עבודת כוכבים ולכריה הלכך לצני תוכה אסור
דאיכא למיחש לדמי עבודת כוכבים אכל התם מיירי ציריד
שאינו קצוע לכך ולפיכך יש לתלות צאימא גלימא צין ורצא פליג ואמר אי
הוא חדא דלא שכיח ועוד דאי נמי שכיח צניל צרובא ה"ג לא חשו
לאיסור חוזה לה של בני עזה ואע"פ שסמוכה לה ממש: כל היכא
דמי שיש בה עבודת כוכבים משמע שהיום עובדין ליראה שלהם:
אסור לניכנס לתוכה. משום חשד דלמרי יהיו נמי אזיל למפתל: יש
לו קוץ. נתחב לו קוץ צרגלו: ואם אינו נראה. מפרש לקמן:
פרצופות המקלחין מים. פרצופות אדם חלולין ונכנס סילון מים
לאחוריהם לתוכן ויואלין דרך פיהם: צנרכים. דרך יושני כרכים
להתנהג צגדולה לכא נקט כרכים: ע"ג סילון. אינור מכוזר
בקרקה: מפני סכנה. שלא יבלע עולקה שגשוא"ה צלע"ו: איולימא
דלא מיסתזי. שאין אדם רואהו: כל מקום שאסרו חכמים.
דבר המותר ואסרוהו מפני מראית העין שהרואהו חושדו צצבר
עצירה: אפילו צחדרי חדרים אסור. צמקום שאין אדם רואה
אסוריו: ואם אינו נראה כמשחווה. שפונה אחריו או צידו
ללד עבודת כוכבים: למיוזל קמיה. עד שיעבור מנגד עבודת
כוכבים: אכל מעיין דאיכא סכנה דאי לא שתי מייית. צצמא:
פרצופות

אמר רב וכו'. ואף על גב דפליגי ציה תנאי צפרק צמה אשה (שבת דף סד:)
מ"מ לא צני לתמיד דפליגא הכך צרימתא על רב יהודה:
פרצופות